



**Název školy: Základní škola a Mateřská škola Žalany**

**Číslo projektu: CZ. 1.07/1.4.00/21.3210**

**Téma sady: Český jazyk a literatura pro osmý a devátý ročník**

**Název DUM: VY\_32\_INOVACE\_6C\_10\_Proslov\_a\_projev**

**Vyučovací předmět: Český jazyk**

**Název vzdělávacího materiálu: Proslov a projev**

**Autor: Mgr. Barbora Schneiderová**

**Datum vytvoření: 30.4.2013**

**Anotace:** DUM slouží k seznámení žáků s útvary veřejného mluveného projevu. Seznamuje žáka s pojmy projev a proslov, poukazuje na zásady mluveného projevu, seznamuje jej s ukázkami.

**Očekávaný výstup:** žák je schopen vytvořit vlastní proslov – připravený i nepřípravený.

**Věková skupina, ročník:** ZŠ, 8. ročník

**Metodické pokyny:** Žáci se věnují prezentaci, reagují na otázky a diskutují.

**Pomůcky:** ukázky proslovů

**Časový harmonogram:** 2x 35 minut

# Projev a proslov

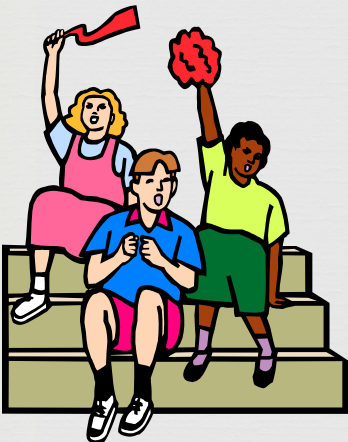
---



**Mgr. Barbora Schneiderová**



Představte si, že jste na oslavě kamarádových narozenin a kamarád Vás požádá, abyste pronesli několik slov. Zkuste bez přípravy pronést několik slov.



Zhodnoťte proslov spolužáka, najděte klady i zápory.

Zkuste si na papír v bodech připravit stejný proslov, při jeho přednesu můžete nahlížet do papíru.



Zhodnoťte i tento proslov, srovnejte proslov připravený i nepřipravený, uvažujte, nač by přednášející neměl zapomenout.



Poslechněte si proslov Dagmar Havlové, který napsal Václav Havel. Zhodnoťte jej. Nezapomeňte ani na vizuální stránku projevu.

<http://www.youtube.com/watch?v=VDbPBhJoxOk> 30.4.2013

# Zásady mluveného vystoupení



- ❧ Přehlednost.
- ❧ Srozumitelnost.
- ❧ Logická stavba.
- ❧ Členění – vhodné kladení pauz.
- ❧ Volba slov a formulací podle typu řeči.
- ❧ Tempo řeči.
- ❧ Plynulost řeči.
- ❧ Hlasitost řeči.
- ❧ Neverbální projevy.
- ❧ Vhodné oblečení.
- ❧ Příprava.
- ❧ Spisovnost.
- ❧ Kontakt s posluchači – oční kontakt, řečnické otázky.
- ❧ Řečník nepoučuje, pouze zaujímá stanovisko – jinak manipulace.



# Projev

- ☞ Veřejný charakter.
- ☞ Přímý kontakt s posluchači.
- ☞ Využívá zvukové a mimojazykové prostředky.
- ☞ Založen na spisovné češtině, užívá i odborné výrazy.
- ☞ Založen na úvaze.
- ☞ Obsáhlý a podrobný.

**Politický** – klady i záporny

**Slavnostní** – zhodnocení kladů



## ☞ ÚVOD

- oslovení od nejdříve postavených k nejnižší postaveným, uvítací formule, důvod projevu.

## ☞ STAŤ

- zhodnocení kladů a záporů

## ☞ ZÁVĚR

- vize do budoucna, poděkování, rozloučení.

# Proslov

- ❧ Projev menšího rozsahu.
- ❧ Obvykle méně posluchačů.
- ❧ Jednodušší kompozice.
- ❧ Méně oficiálnosti.
- ❧ Mohou se objevit citově zabarvená slova, neutrální slova.
- ❧ Posluchače řečník obvykle zná.
- ❧ Krátká verze proslovu – přípitek.

## ❧ ÚVOD

- oslovení, navázání kontaktu, cíl proslovu.

## ❧ STAŤ

- rozvedení myšlenky.

## ❧ ZÁVĚR

- shrnutí, poděkování, rozloučení.

# Kdy využijete proslov?



svatba

narozeniny, oslavy, výročí...

promoce

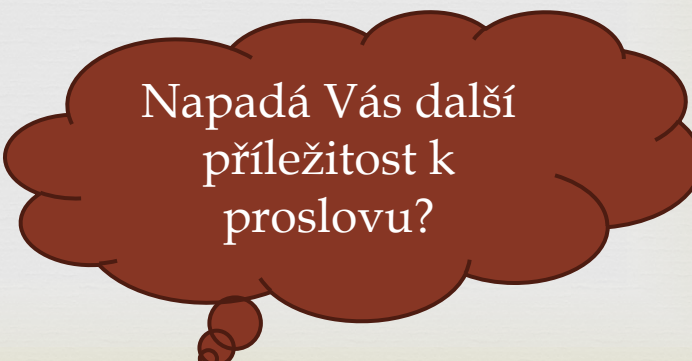
pohřeb

zahájení a ukončení školního roku

narození dítěte

maturitní ples a další plesy

zahájení akce

A dark red thought bubble with a small tail pointing downwards and to the left, containing the text.

Napadá Vás další  
příležitost k  
proslovu?

# Jaké znáte veřejné projevy?



novoroční projev prezidenta

děkovná řeč

volební projevy

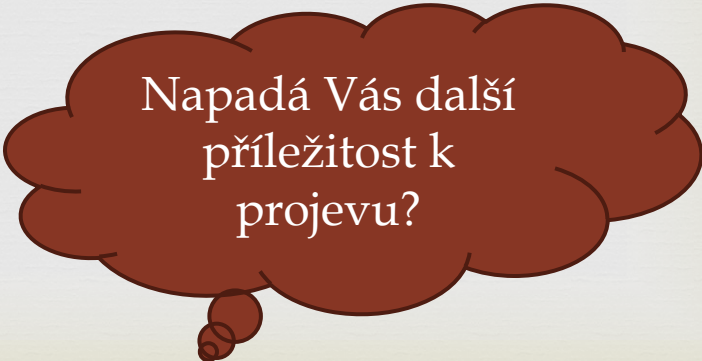
demonstrace

odhalení pomníku, sochy, ...

státní pohřby

Státní vyznamenání

zahájení olympiády, ...



Napadá Vás další  
příležitost k  
projevu?

A dark red thought bubble with a small tail pointing downwards and to the left, containing the text 'Napadá Vás další příležitost k projevu?' in white.

# Které oslovení je správné?



Vážený pane řediteli, vážení rodiče a žáci...

Vážení žáci, vážení rodiče, vážený pane řediteli...

Je to jedno.

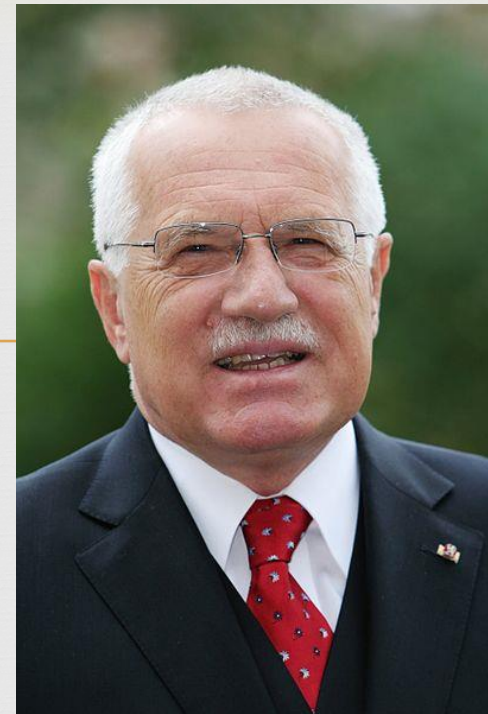




Poslechněte si projev bývalého prezidenta Václava  
Klause. Jaký je Klaus řečník? Je řeč srozumitelná?  
Člení správně řeč? Dokáže udržet myšlenku?  
Zaujmout posluchače? Diskutujte o projevu.

<http://www.youtube.com/watch?v=YaUogqR6alg>

30.4.2013



Poslechněte si projev bývalého prezidenta V. Havla, srovnajte tyto dva projevy, zaměřte se zejména na způsob řeči, volbu slov, tempo řeči, srozumitelnost, osobnost řečníka, kontakt s posluchačem.

<http://www.youtube.com/watch?v=i3OK650epuo>

30.4.2013

Přečtěte si ukázky proslovů a pokuste se vytvořit proslov na téma:

## Přivítání prvňáčků.....



# Zdroje

Pokud není uvedeno jinak, autorem textu je Mgr. Barbora Schneiderová



[cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vaclav\\_Klaus\\_headshot.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Vaclav_Klaus_headshot.jpg)>

[cit. 2013-04-30]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:V%C3%A1clav\\_Havel\\_cut\\_out.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:V%C3%A1clav_Havel_cut_out.jpg)>

[cit. 2013-04-30]. Dostupný na: <http://www.youtube.com/watch?v=i3OK650epuo>

[cit. 2013-04-30]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=YaUogqR6alg>

[cit. 2013-04-30]. Dostupný na:

<http://www.youtube.com/watch?v=VDbPBhJoxOk>

Použitý software: MS Windows XP, Microsoft Office Power Point 2010

Galerie MS Office, [www.office.microsoft.com](http://www.office.microsoft.com)